

avstrijski meji pri Canureku, je prišla v konkurz, ker ne more izpolniti svojih obvez. Pribiti treba, da je naša vlada s konvencijo znatno pripomogla k sanaciji Avstrije, pa da je upropastila naše denarne zaloge in to baš kreditne zadruge ob meji Avstrije.

Pomoč oškodovancem.

Vsaka država priskoči na pomoč državljanom, kateri so po elementarnih neizgadah zlasti toči in povodnji težko oškodovani. Davidovičeva vlada je v kratki dobi svojo obstanka dovolila primerne podpore v letu 1924 za po toči poškodovane kmete, je v to svrhu priskrbeli potrebne kredite, a po njenem padcu se sedanja vlada ni brigala, da bi izpolnila obveze prejšnje vlade.

Vprašanje pokritja povišanih izdatkov.

Najvažnejše vprašanje pri budgetu, kakor tudi pri zvišanih dvanajstinih je vprašanje pokritja povišanih izdatkov. Kakor pri dvanajstinih za april—julij nam tudi sedaj g. finančni minister ni navedel točnega pokritja za povišane izdatke. Vsa za pokritje navedena sredstva, kakor uštede, viškovi prihoda in nova breme (povišan invalidni davek, komorska doklada, 2 odst. davek za ročne delavce, povišanje cene soli, povišane uvozne carine) niso v stanu pokriti 1600 milijonov dinarjev, za katero vsoto presegajo dvanajstine proračun. Omeniti treba povrh, da so pod imenom uštede, viškovi prihoda, označena sredstva za pokritje zelo dvomljive naravi in da od njih ni pričakovati kakih znatnih rezultatov. Kar se tiče novih, oziroma povišanih davkov, ni treba pričakovati znatnega finančnega učinka in je jasno, da v predloženih dvanajstinih ni pokritja za približno 1000 milijonov dinarjev. Še enkrat moramo pri tej priliki opozoriti, naše stališče napram skrajno nesocialnemu 2 odst. davku za ročne delavce, kateri je na novo uveden v čl. 56. dvanajstin za mesece april—julij. Ta član je kratak, ne pove pravzaprav nič, temveč so, kakor je pri nas navada, vse podrobne določbe prepustene samovolji ministra, ki je v obliki »upustva za razrez in naplato poreza od 12. maja« izdal obširen zakon, kateri vsebuje odredbe, ki ne odgovarjajo besedilu člena 56. dvanajstin. V tem uputstvu se ugotavlja med drugim, da so temu davku podvrženi vsi kmečki dninarji, hlapci, služkinje, celo obrtni učenci, torej delavne moči, ki nimajo stalnega zaslužka, oz. tako neznamenit zaslužek, da jedva žive. Ugotavlja se nadalje, da morajo vsi navedeni davčni obvezanci, ki sedaj niso plačevali nobenih davkov, poleg 2 odst. davka plačevati invalidski davek, komorsko doklado, 30 odstotno izredno državno doklado in povrh še visoke samoupravne (občinske in okrajne) doklade v Sloveniji znašal 7—10 odst. zaslužka teh ročnih delavcev. Opravičena je bojazen, da bodo ta davek, kakor davek na vojne dobičke in davek na poslovni promet, skoraj izključno plačevali prečani, osebno Slovenija, ker v drugih pokrajinah davčna administracija — ni na mestu. Pri odmeri davka se upošteva ne samo zaslužek v denarju, temveč tudi dajatve v naravi (hrana, stanovanje, obleka), a v uputstvu ni navodil kako naj računavajo davčne oblasti te dajatve. Vsak davek uvaža gospodarsko najslabše in določa nek eksistenčni minimum; v uputstvu pogrešamo tozadevne odredbe, kakor tudi odredbe o delavcih, ki niso stalno zaposleni in ki le tu in tam pridejo do dela. Po zakonu so izzeti delavci, ki sprejemajo zaslužek od države, a mi vidimo, da se kljub temu predpisuje na primer rudarjem v drž. rudniku Velenje ta davek. Kljub spomenicam rudarskih podjetij, kljub spomenicam delavskih organizacij, kljub obljubi v generalni direkciji neposrednih davkov, da se bo to vprašanje rešilo, ostane isto v uputstvu — nerešeno. Mišljenje vseh socialno čutečih ljudi je, da treba ta nesocialni davek ukiniti, osebno zbog tega, ker so vsled splošne gospodarske krize razmere delavstva obupne, ker vsled omejitve obrata delavci ne delajo vse delavne dni in ker se jim celo zmanjšuje dosedanj zaslužek.

Predlogi in zahteve.

Ob priliki specialne razprave smo stavili celo vrsto predlogov, in sicer smo predlagali:

da se izplača po zakonu določena podpora cestnim odborom in okr. zastopom v Sloveniji za vzdrževanje cest;

da se izplača dolžna nagrada in potnina vero- učiteljem v Sloveniji;

da se izplača dolžna razlika uradništvu;

da se izplačajo dolžne penzije cestarjem, uslužben- oem južne železnice, bivšim notarjem v Prekmurju;

da se zboljša penzije rudarjem in tobačnim delav- cem, provizijonistom in miloščinarjem;

da se kronske penzije prevedejo v dinarske;

da se izplača obljubljena državna podpora poso- jilnicam; bivšim članicam Verbanda v Gradcu;

da se poveča kredit za podporo v slučaju elementar- nih neizgadah;

da se poveča kredit za regulacijo hudournikov;

da se zmanjša dohodnina, oziroma olajša plačilo, da se ukinejo vsi novi, oziroma zvišani davki, osebno 2 odst. davek na ročne delavce;

da se izjednači hišna najmarina v celi državi in ukine 30 odst. pribitek na hišno najmarino in na de- želne doklade;

da se izvrši revizija takšnega zakona;

da se zopet upeljejo plačilni nalogi za vse vrste davkov, kakor isti obstoje v Hrvaški in Sloveniji;

da se v interesu kmetijskega stanu ukinejo izvozne carine, ki onemogočajo vnovčenje kmet. pridelkov;

zahtevali smo zvišanje draginskih doklad za du- bovščino.

Predlagali smo v pokritje teh novih izdatkov, ka- terih ni v dvanajstinih;

znatno zmanjšanje povišanih kreditov za dnevni- ce poslancev in stroške Narodne skupščine;

zmanjšanje kreditov za oboroževanje, izpopolnitev orožarne v Kragujevcu, ter drugih vojaških kreditov;

zmanjšanje pretirano visokih dispozičnih fondov. zmanjšanje selilnih stroškov vsled premeščenja režimu neljubih uradnikov, zmanjšanje nepotrebnih stroškov za penzioniranje sposobnega uradništva, ki se vrši iz politično-strankarskih nagibov.

Vlada se za večino teh naših predlogov ni zmenila, vlada mirno trpi, da se je z naknadnimi krediti povečal budget za 1.300 mil. dinarjev, z dvanajstinih za april—julij za 600 mil. dinarjev, z dvanajstinih za avgust—november za 500 mil. dinarjev, v celem za 2.400 mil. dinarjev, a od povečanih kreditov ne odpade niti para na Slovenijo za izplačilo dolžnih kreditov in izpolnitev državnih obvez, na kak novi kredit za Slovenijo niti ne smemo misliti.

Naš budget, ki bo s povečanimi krediti v dvanajstinih znašal nad 12 milijard dinarjev ali izraženo v zlatih dinarjih, nad 1 milijardo zlatih dinarjev, je z ozirom na naše gospodarske razmere in na plačilno zmožnost našega prebivalstva mnogo prevelik. Na jednega prebivalca pride 75 zlatih dinarjev, dočim je v predvojni Srbiji prišlo na prebivalca 30 zlatih dinarjev, a v drugih državah pride 35 do 50 zlatih dinarjev. Z ozirom na to dejstvo, z ozirom na zvišano vrednost dinarja — v zadnjih 2 in pol letih je vrednost povišana za 60 odstot., z ozirom na preobremenitev najširših slojev ljudstva, osebno z ozirom na nujno potrebo začeti z zmanjševanjem neznosne draginje — je skrajni čas, da se redu- cira budget od 12 milijard na 9 milijard dinarjev in v bodoče leto za leto zmanjšuje, a ne povišuje budget.

Finančni minister zatrjuje, da bo v najkrajšem času izjednačil neposredne davke v naši državi in da bo koncem tega meseca gotov nov zakon o neposrednih davkih. Izdeluje se že 4. načrt zakona o neposrednih davkih, nešteto krat smo slišali isti izjave, a ostalo je vse pri starem, — za izjednačenje davkov ne zadostuje samo enoten zakon, temveč treba ustvariti vse predpogoje za pravičen predpis in točno plačilo davkov in to je ustvar- janje katastra za celo državo in uvedbo dobre, enotne davčne administracije.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

V soboto je bila zaprišana RR. vlada. Ta vlada je sestavljena tako, da so v njej ostali vsi dosednji radi- kalni ministri. Ministrstvo pravde in prosvete sta od sa- mostojnih demokratov prevzela radikala Marko Gjuri- čič in Velja Vukičević.

Radičevski ministri

so zadnji na listi, in sicer: za agrarno reformo Pavle Ra- dič, za pošto in brzojav dr. Superina, za trgovino in in- dustrijo dr. Kraljač, za šume in rude pa dr. Nikič. — Državni podtajniki še niso imenovani.

Stjepan Radič na prostem.

V soboto so obvestili Stjepana Radiča, da je s kraljevim ukazom ustavljeno sodno postopanje proti njemu. Z njim vred je bila izpuščena tudi petorica biv- ših poslancev iz internacije v policijski vojašnici. Ra- dič je sprejel naznanilo prostosti z vsklikom: »Hvala Bogu, narodu in kralju!« — Ljudskih pozdravov in sprejemov ni bilo.

V nedeljo je Radič že govoril na konferenci svojih zaupnikov. Njegov govor se krije s tem, kar je objavila beograjska »Politika«. (Glej uvodni članek.) V pon- deljek se je podal na Bled v avdienco h kralju, katero mu je izprosil minister Pavle Radič ob zaprisegi vlade.

O avdijenci

je Radič izjavil: Zelo dobro je uspela. Imeli smo dovolj časa, da smo se s kraljem pogovorili o vseh mogočih stvareh. Govorili smo o sporazumu in o njegovi izgrad- nji. Kralj se je zanimal za vse. Naš kralj je pravi naš človek. Z njim se lahko pogovarja, kakor z resničnim predstavnikom narodne suverenitete. Mnogo smo govo- rili o seljaškem narodu. Sporazum je bil že od nekdaj moje politično prepričanje. Jaz bi to že prej storil, ali nisem vedel, kako misli o tem kralj. Poslušal sem ga napeto in nisem bil samo zadovoljen, marveč tudi tako radostno iznenaden, da mi je nekočkrat kar zastala beseda. Takega razumevanja o vseh vprašanjih našega življenja nisem našel tudi pri najrazumnejših naših ljudeh. Ni naroda, kakor je naš. Sreča je, da noben na- rod nima takega kralja, kakor je naš.

Kralj je razpoložen za sporazum, kakor tudi za naš narod. Vem in jasno vidim, kako se mora sporazum raz- vijati. H kralju sem prišel s popolnim zaupanjem. Vedel sem, da je naš kralj junak, ali nisem vedel, kako misli o Hrvatih. Mnogo sem o tem doznal od Nastasa Petro- viča, toda glavno sem čul od Pavla in tako sem dobil neomejeno zaupanje.

Radič se želi še sestati s Pašičem, potem pa pojde najbrž na počitnice v Dalmacijo.

Zajedničarji

so tudi v nedeljo zborovali v Zagrebu. Poslanca dr. Lorković in dr. Trumbić sta zaupniškemu zboru ali ve- ču iz cele Hrvatske razložila, kako sta Radiča samo- voljno spravila HSS v službo radikalov. Na zboru je bila soglasno sprejeta resolucija, ki v svojem prvem de- lu povdarja, da zajednica ostane še dalje na istem sta- lišču hrvatske politike, na katerem je vztrajala 27. mar-

ca t. l. tudi vodstvo HRSS in da ne more in ne sme teptati interesov in časti hrvatskega naroda ter brezumno sle- diti vratolomnim skokom tega vodstva (HSS). Resolu- cija se dalje bavi z današnjo politično situacijo in ape- lira na vse nezavisne ljudi, naj z uspehom prestanejo to najnovejšo in najtežjo preizkušnjo našega narodnega in političnega življenja. V svojem drugem delu izraža resolucija neomajno zaupanje v delo vodstva Zajednice. Veče ugotavlja, da je Zajednica pri prošlih volitvah svojevoljno sklenila, da podpre HRSS, kar je odgova- rjalo potrebam hrvatskega naroda v odkriti borbi proti centralističnemu režimu, ki je hotel upropastiti celo- kupno naše narodno življenje, politično, gospodarsko, finančno in prosvetno. Končno naglašajo resolucija, da hrvatska zajednica na volitvah in v parlamentu preko narodnih zastopnikov izvršuje svoje dolžnosti napram hrv. narodu, čuvajoč v najtežjih časih skupnost in so- glasnost s Hrvati in svojim vodstvom.

Zaupniški shod SDS.

V nedeljo je na sestanku samostojno demokratskih zaupnikov v Beogradu Pribičević objavil dogovor, ki je bil ob zadnjih volitvah sklenjen med radikali in nje- govo skupino. V tem odgovoru se govori samo o pro- gramu PP. vlade in nimajo samostojni demokrati no- bene podlage za obtoževanje svojih bivših zaveznikov radikalov.

RR. vlada

hoče spraviti najprej dvanajstine pod streho in še-le po- tem podati svojo izjavo. Po razpravi o izjavi bi se začele velike skupščinske počitnice.

BOJI V MAROKU

zavzemajo vedno večji razmah in francoska vojska ima težje stališče. Za vrhovnega poveljnika svojih čet je imenovala francoska vlada maršala Petaina, zmaga val- ca od Verduna. Maršal izvršuje razpored novodošlih čet.

ZOPET NEMSKO-POLJSKI SPOR.

Med Poljsko in Nemčijo je izbruhnil nov spor. Polj- ska vlada je na Poznanjskem in v zapadni Prusiji od- redila zaplembo številnih stanovanj, ki jih imajo zase- dena Nemci in namerava 1. avgusta izgnati nad 10.000 Nemcev iz poljskega ozemlja. Izgnani Nemci so opti- rali za Nemčijo in morajo po obstoječih pogodbah do 1. avgusta zapustiti Poljsko. Nemška vlada namerava na ta izgon odgovoriti z izgonom poljskih optantov v Nem- čiji, katerih število se ceni tudi na 8 do 10 tisoč.

NEMČIJA IN RUSIJA.

Rusko-nemška trgovinska pogajanja so po dvelet- nem trajanju zopet prekinjena in ni izključeno, da bo- do povsem pretrgana. Na nemški strani je sicer dobra volja, da bi pogajanja uspela, toda sovjetski krogi me- šajo tako zelo gospodarsko politiko, da je bil dosedaj vsak sporazum nemogoč. Največja ovira za Nemce je v tem, ker sovjeti nikakor nočejo priznati za uvoz nem- škega blaga kake ugodnosti in ker zahtevajo, da se iz- javi Nemčija proti Angliji. Tega pa Nemci seveda ne morejo storiti in zato so bila dve leti trajajoča pogajanja brezuspešna.

Prireditve.

ORLOVSKI TABOR V PTUJU

dne 2. avgusta 1925.

Letošnja največja orlovska prireditve na Stajer- skem, tabor v Ptuj, se bo vršila po sledečem sporedu. Ob trideset 10. zbiranje gostov v drevoredu pri kolodvo- ru. Ob 10. slavnostni obhod po sledečih ulicah in trgih: Ljutomerska cesta, Srbski trg, Slomškova ulica, Sloven- ski trg, Krekova ulica, Florjanski trg, Krempljeva ulica, Minoritski trg. Ob 10.30 služba božja. Pridiguje znani govornik in mladinski prijatelj g. profesor J. Vreže iz Maribora. Po sv. maši se vrši tabor na Minoritskem trgu. Govorijo: dr. Joža Basaj, predsednik Orlovske podzveze v Ljubljani, dr. Fran Sušnik, profesor iz Beograda in drugi.

Popoldan ob 3. uri se vrši velik telovaden nastop na športnem prostoru ob Dravi. Spored telovadbe je sle- deči:

1. Proste vaje naraščaja za leto 1925.
2. Orodna telovadba (drog, bradlja, krogi).
3. Proste vaje Orlic za leto 1925.
4. Lahka atletika (šafetni tek, skok s palico in dr.).
5. Rajalni pohod in proste vaje članov.

Nastopi okoli 500 članov, članic in naraščaja.

Vsak udeleženec kupi na odhodni postaji cel vozni listek in prosi za moker žig. V Ptuj vozni list obdrži za vožnjo nazaj. Izkaznice se bodo dobile na telovadišču.

Skupni obedi po 11 D so oskrbljeni. Kdor želi obed, naj pošlje znesek: Orlovski ekspozituri, Maribor, Alek- sandrova cesta 6.

Vljudno vabimo vse naše prijatelje in somišljenike, da 2. avgusta prihitijo na naš veličasten mladinski ta- bor, ki bo gotovo vsakemu ostal v najlepšem spominu. Bog živi! Pripravljalni odbor.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Preteklo nedeljo, smo po stari navadi obhajali god naše farne patrone. K proslavi tega dne so posebno pripomogli naši Orli. Dopoldne so se z zastavo in godbo na čelu v krogih skupno z naraščajem udeležili službe božje. Po večernicah pa so imeli na dvorišču g. Mikla odsekovni telovadni nastop. Izpadel je v splošno zadovoljnost, kar so navzoči priznali z večkratnim ploskanjem. S tem so naši Orli dokazali, da kljub temu, da so prepuščeni sami sebi, da se še dobro držijo. Zares, njih vrste niso tako številne, ko so bile pred par leti, a so tem poštretvanje. To so dokazali svoj čas posebno s svojim delom pri Društvenem domu, ki jim pa še vedno ne nudi nobenega zavetja, ker delo stoji. Stavbenemu odboru bi trebalo več vzajemnosti in agilnosti, pa bi našim društvom ne trebalo tožiti o brezdomovinstvu, ki je največja ovira plodonosnega delovanja.

Loterija v Ptuj. Zrebanje efektne loterije se vrši v nedeljo, dne 26. t. m., ob treh popoldne pri »Zamorcu« v Ptuj. Srečke se dobijo samo še v pisarni župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj in pri žrebanju. Pridite v čim večjem številu! Na svidenje!

Sv. Marko niže Ptuja. Marijina družba pri Sv. Marku ponovi v nedeljo, dne 26. t. m., krasno igro »Lurška pastarica«. Prijatelji ljudskih iger, posebno Marijine družbe, se vabijo k obilni udeležbi!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Tukajšnji orlovski odsek priredi povodom blagoslovitve zvonov v nedeljo, dne 9. avgusta t. l., popoldne svoj prvi nastop z javno telovadbo. Na sporedu so pester telovadne točke, katere bo spremljala ljutomerska godba. Po telovadbi se bo vršila v Slomškovi dvorani popolnoma nova igra »Materina ljubezen« v čast duhovnikom-jubilantom. Tudi pevske in tamburaške točke bodo sledile. Vabljeni stari in mladi. Bog živil!

Sv. Križ na Murskem polju. Gasilci in prijatelji gasilcev, udeležite se slavnosti blagoslovljanja nove gasilske zastave v nedeljo, dne 26. t. m. Popoldne se vršijo velike gasilske vaje in v Slomškovi dvorani predstavljajo lukavski gasilci igro »Divji lovec«.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na aninsko nedeljo, dne 26. t. m., ob pol štirih popoldne vprizori domači Orli v uti gospe Repenšek dve lepi igri: »Turški križ in »Tri sestre«. Med odmori bodo svirali tamburaši. Cene vstopnicam: 8, 6 in 3 dinarje. Ker bo zelo lepo, ne manjka naj nikdo!

Sreča Vas čaka pri Kv. Juriju ob Ščavnici dne 30. avgusta na veliki tomboli s krasnimi dobitki, ki jo priredi Bralno društvo v prid svoji knjižnici. Nabirateljem darov pa, prosimo, pojdite na roko in niker jim ne kažite vrat!

Gornja Radgona. Naše Kat. prosvetno društvo vprizori v nedeljo, dne 26. t. m., popoldne po večernicah, v posojilnični dvorani Jalenovo štiridejansko dramo »Sretni«. Vabimo k obilni udeležbi! — V nedeljo, dne 12. t. m., zvečer so gostovali na našem odru člani mariborskega narodnega gledališča. Predstavili so se z burkami in komičnimi prizori. Povdariti moramo, da še to malo občinstvo, ki je prisostvovalo gledališkemu večeru, s prireditvijo ni bilo posebno zadovoljno. Zato vsem umetnikom, ki hodijo v poletni sezoni k nam, prijateljsko svetujemo, naj bodo zmerni z vstopnino in naj nam podajo stvari, ki so našim ljudem primerne. Znatno bolj je bilo zadovoljno občinstvo, ki je napolnilo posojilnično dvorano v petek, dne 17. t. m. zvečer, ko je koncertoval pri nas ljubljanski »Slovenski kvartet« (gg. Banovec, Pečenko, Zavrčan, Zupan). Ta večer je bil za nas nekaj posebnega in upamo, da so bili z njim zadovoljni tudi prireditelji. Tistim, ki se pri takih prireditvah ne znajo dostojno obnašati, pa prav odločno svetujemo, naj drugič rajši ostanejo doma.

Mozirje. V nedeljo, dne 26. t. m., priredi Udruženje vojnih invalidov, podružnica Šostanj, v dvorani hotela g. Goltnik v Mozirju tridejansko burko »Davek na samce«. Ker je čisti dobiček namenjen onim, ki so po pravici imenovani najubožnejši med ubožnimi, to je vojnim invalidom, ki so zapuščeni od vsega sveta, se pričakuje obilne udeležbe. Po predstavi, ki se prične ob treh popoldne, je na sporedu zabava z godbo, plesom itd. Iskreno vabljeni!

Tedenske novice.

Policaidemokratske laži. Meseca majnika so se vršile v nekaterih obmejnih občinah občinske volitve. Baš v tem času sta bila Žerjav in Pribečević nekako na vrhuncu njune policaidemokratske oblasti in moči. Žerjavova lista »Tabor« in »Jutro« sta proglasila po končanih volitvah v zgoraj omenjenih občinah zmago naprednosti in samostojne demokratske stranke, kjer so bile poprej izključne klerikalne trdnjave. Po poročilih »Tabora« in »Jutra« je tedaj vse zapuščalo Žebotovo SLS in vrela v Žerjavovo stranko. Naši dobri obmejni Slovenci ne čitajo listov kot sta »Tabor« in »Jutro« ne radi tega so šele sedaj po nekaj tednih zvedeli, kako so naše zavedne obmejne občine kar meni in tebi nič proglasili mariborski policaidemokratje za klerikalcem iztrgane in za nje izvojevane trdnjave. Novoizvoljeni župani v obmejnih občinah nas naprošajo, naj sporočimo javnosti, da so bila poročila »Tabora« in »Jutra« o napredovanju in zmagi Žerjavovcev ob severni meji iz trte izvita demokratska laž in zloba. Obmejne občine so tu di po zadnjih občinskih volitvah trdno v taboru SLS!

Mariborske novice. Velikemu županu mariborske oblasti in zagrizenemu demokratu dr. Pirkmajerju se majo velikožupanski stolček. Vse je prepričano, da bo v najkrajšem času dobil naslednika. — Naša stranka je priredila zadnjo soboto v dvorani Zadržne gospodarske banke veličasten shod. Na zborovanju je poročal g. poslanec Fran Žebot. — Zadnjo nedeljo popoldne je imela mestna požarna bramba tombolo z lepimi in dragocenimi dobitki. — V mariborski javni bolnici se lečita zakonska Lamprecht od Sv. Lovrenca na Pohorju. Zadnjo nedeljo sta bila omejena na novi masi domačina g. Pajterja. Fotograf je hotel goste fotografirati in je napravil v to svrhu visok oder.

Preslabi oder se je podrl, ljudje so padli na tla in se jih je več poškodovalo. Gospa Lamprecht si je pri padcu zlomila desno roko, njen mož pa desno nogo. — Posebno novost za mesto Maribor je nov Röntgenov aparat, ki si ga je nabavil vseučiliščni docent in primarij mariborske bolnice g. dr. Ivan Matko v Slovenski ulici. S tem aparatom je omogočeno zdravljenje najbolj globokega raka in raznih drugih bolezni. Podoželsko prebivalstvo opozarjamo na ta aparat. — Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov obhaja dne 5. in 6. septembra svojo 70letnico.

Vprašanje narodnega poslanca g. Franjo Žebota in tovarišev na g. ministra vojske in mornarice v zadevi batinanja in sramotenja vojakov Slovencev. G. minister! Dan za dnevom dobivamo pritožbe, da v posameznih vojaških edinicah vojake-Slovence podčastniki Srbi in Hrvati sramotijo s »Švabi« ter jih pretepavajo. Take pritožbe prihajajo zadnji čas posebno pogosto iz Djevdjelija, Petrovaradina in Karlovca. Vojaki sami si ne upajo poslati pritožbe svojim višjim komandantom, ali obvestiti nas poslance o tem početju, ker se jih potem še bolj neusmiljeno pretepa in šikanira. Obupna pisma pišejo prizadeti vojak-Slovinci svojim roditeljem, bratom in sestram. Od slučaja do slučaja pridejo ta poročila tudi v roke narodnim poslancem. Za danes navajamo samo en slučaj: Pri 28. pp. v garniziji v Djevdjeliju v Makedoniji služi kot redov Alojz Lubi, sin slovenskega očeta in slovenske matere. Alojz je dober Slovenec in ni nikak »Švaba«. Kljub temu pa ga psujejo srbski in hrvaški vojaki in podčastniki za »Švaba« in če izpregovori svoj materni slovenski jezik, ga tolčejo. Oče Jakob Lubi je dobil dne 15. maja 1925 od prijatelja poročilo, da naj se zavzame za svojega sina Alojza. Srbi in Hrvati v isti ediniči so pred 15. majem radi tega, ker je govoril svoj materni jezik, tako natepli in telesno poškodovali, da več tednov Alojz ni mogel nobene službe vršiti. Radi poškodb z batinami se vlačil Alojz ves onemogel okoli brez vsake pomoči. Sin si še tega ni upal očetu poročati, ampak so drugi sporočili te nezakonitosti in krutosti. Dovoljujem si Vas, g. minister, vprašati: 1. Ali so Vam te žalostne razmere v posameznih vojnih edinicah znane? 2. Ali ste pripravljeni vse tiste, ki s Slovenci tako brutalno in nečloveško postopajo, najstrožje kaznovati? 3. Je-li ste voljni, izdati strogo odredbo, da se taki čini v bodoče na vsak način preprečijo? Prosim nujno pismeni odgovor! — Franjo Žebot, narodni poslanec.

Utopljenca potegnili iz Drave. Od Sv. Petra pri Mariboru nam poročajo: Dne 21. t. m. so potegnili iz Drave neznanega utopljenca. Bil je že dolgo v vodi, ker je že močno razpadel.

Kaj nam poročajo od Sv. Martina na Pohorju? Dne 3. julija je pogorel Ajd Roman, p. d. Majal. Ogenj so povzročile saje, ki so se užgale. — Dne 9. t. m. že jutraj so se začeli zbirati oblaki nad Pohorjem in je tudi že začelo grmeti in proti 3. uri popoldne je nastala strašna nevihta in nas je obiskala s točo, tako da je še drugi dan ležala do 10 cm na debelo po polju in napravila ogromno škodo. — Strela je udarila ta dan v črešnjo, katera je stala tik posestva g. Ivana Motana, p. d. Dečar, ter jo je raztrgala. Hvala Bogu, da ni udarilo v hišo!

Novice od Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Letos smo v neprestanem strahu, ker skoro vsak dan podnebje začne groziti. Tem bolj, ker nas je zdaj več let zapored obiskovala toča. Minuli četrtek je pa vsekrizem švigala strela; poleg požara na dveh krajih v Cirkovcah je zapalila tudi Napastovo koč v Spodnjih Pleterjah ter mizarju, ki je bil v njej nastanjen, upepelila vse: svinje, opravo in veliko lesa za pohištvo. Na srečo je bila domača požarna bramba, hiteča na pomoč v Cirkovce, ravno že v vasi, ko je udarilo, da je s pomočjo dežja vsaj širjenje požara zadržala. Polja kažejo letos posebno lepo. Bog nas obvari treska in hudega vremena!

Obrtna razstava v Ljutomeru. Priprave za to razstavo, ki se vrši od 9. do 16. avgusta t. l., so v polnem teku. Prijavilo se je toliko obrtnikov, da bodo vsi prostori meščanske šole zasedeni. Polovična vožnja je zasigurana. Dne 15. in 16. avgusta je tudi 50letnica Kola jahača in vozača z dirko. Na večer dne 16. avgusta vozi poseben vlak do Pragerskega. Kdor si hoče ogledati Ljutomer in njegove slavne gorice, ki ima sedaj ugodne železniške zveze na vse strani, posetiti obrtno razstavo in s tem podpreti obrtništvo, kdor hoče končno prisostvovati tudi znanim konjskim dirkam, naj ne zamudi te ugodne prilike.

Srebrna sv. maša in blagoslovitev novih zvonov pri Sv. Križu pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 26. t. m., bode slavil pri nas naš domačin dr. Matija Slavič svojo srebrno sv. mašo. Dne 9. avgusta pa bomo obhajali slovesno blagoslovitev treh novih zvonov. Zvonove bo blagoslovil mariborski vladika dr. Karlin.

Novice od Sv. Bolfenka pri Središču. Dne 20. t. m. je minulo 25 let, odkar je naš preč. gospod župnik Fr. Planinc služil prvo sv. mašo. Bog daj občespoštovanemu in priljubljenemu gospodu župniku, ki je toliko storil za našo cerkev, še veliko zdravjih in veselih let, da bi še čakal tudi zlatega mašniškega jubileja. Bog ga živil! — V pondeljek ob 2. uri jutraj je umrl na Vitnu v starosti 72 let posestnik, Franc Šostarič. Bil je prava slovenska, kmetijska korenina, pošten in odkritosrčen. Dolga leta je bil »šolski oče« tukajšnje šole, ter cerkveni ključar do svoje smrti. V družbi je bil vesele narave in vsak je vzljudil »očeta« Šostariča. Pred poldrugim letom je reveža zadela kap; vendar pa se je s pomočjo domačinov še peljal v svoje ljubljene gorice, da jih še enkrat vidi. Preteklo nedeljo se je čutil boljšega in zato je prosil, da ga peljejo tudi na dom njegove najmlajše hčerke, ki se je letos omožila v Medžimurje, ker še ni bil nikdar tam. Na poti pa je zdijal konj; koleselj se je razbil in Šostarič je dobil tako težke telesne poškodbe, da je v noči umrl, previden s sv. zakramenti za umirajoč. Počivaj sladko, dragi France! Na svidenje nad zvezdami! Zapuščeni družini pa naše sožalje!

Naplava utopljenca in samomor učiteljice. Pri Sv. Marku niže Ptuja je naplavila Drava moško truplo. Utopljenec, ki je bil v vodi že najmanj 10 dni, je 30 let star in mu manjkajo trije prsti na levi roki. Imena utopljenca še niso dognali, ker se ni našlo pri njem nič, iz česar bi se dalo sklepati, kdo in kaj da je. — Z zastrupljenjem si je končala v Rogški Slatini mladostno življenje učiteljica iz Zemuna pri Beogradu, gospica Nikovičeva. Vzrok samomora je še neznan.

Iz Ptuja do Moškanje se je dne 15. t. m. izgubila denarnica z nekaj denarjem in železniškimi legitimacijami. Ker legitimacije za druge osebe nimajo nobene veljave, se prosi, da se iste proti poštenim nagradam oddajo pri Tomažu Kovačec, posestniku, Samužani, pošta Sv. Marjeta pri Moškanjih.

Radi tatvine pod ključem. Iz Zavrča poročajo: Dne 14. t. m. je bil aretiran in ptujskemu sodišču izročen tuk. poštni odpravnik Franc Feguš zaradi tatvine, oziroma napeljevanja k temu poslu. Feguš je že kradel dalje časa in žandarmerija je našla veliko zalogo manufakture in drugih stvari pri njem in pri njegovih starih pri Sv. Marjeti. Škoda se računi nad 40.000 kron. Kot uradnik je bil neuljuden in surov proti strankam, posebno proti naročnikom naših listov in sploh proti naši stranki. Bil je prijatelj Trohe. Pri občinskih volitvah smo se volilci rešili Trohe, a letos se je Feguš sam rešil Zavrča. Božji mlini meljejo počasi, a gotovo!

Mavčeva Frančka je obhajala na Dobrni dne 12. jul redko slavnost 25letnice kot cerkvena pevka. Ves omenjeni čas je zahajala redno k pevskim vajam in ni zamudila ne dneva pri svitanjih in pri majniški pobožnosti, da ne bi s svojim milim sopranom počastila Matere božje. Proslava se je vršila v Tišlerjevem vinogradu z govorom in petjem. Sodeloval je tudi oddelek vojaške godbe.

Kozolec zgorel. Strela je urezala v pondeljek zvečer ob razsajajoči nevihti v kozolec posestnika Antona Zolnirja v Lopati pri Celju. Ogenj je upepelil do tak velikanski kozolec, ki je hranil letošnji pridelek žita in razno poljedelsko orodje. Škoda je ogromna, a zavarovalnina je malenkostna.

Novice iz Vojnika. Požigalci zopet na delu. V nedeljo, dne 12. t. m., ob pol 12. uri ponoči je začel goreti kozolec Josipa Grabarja v okolici Vojnika. Zgorela je vsa krma in ječmen, ki je bil v kozolcu, a k sreči je bilo vse zadostno zavarovano. Najbolj zanimivo je pa to, da je začelo na spodnjem in zgornjem koncu ob enem goreti. Sumi se, da je to storila zlobna roka. Sedaj nastane vprašanje: Ali se to dela res iz zlobnosti, ali iz maščevanja, ali pa celo vsled podkupljenja. Eno je gotovo, da požigalec nima niti iskric vere v svojem srcu, še manj pa usmiljenja do svojega bližnjega. — Dosedaj je pogorelo vsled požiga že letošnje leto 12 poslopij v župniji Vojnik. Orožništvo pa še do danes ni imelo sreče zločincev izslediti. Ako bo šlo tako naprej, bomo prisiljeni, vsak svojo poslopje ponoči stražiti, in prvemu, ko se približa k poslopju, se mu bo pod nogo posvetilo in s tem zaznamovalo kot požigalca, ker potem mu ne bo mogoče utajiti, da ni bil na dotičnem mestu.

Cerkvene novice od Sv. Roka nad Šmarjem pri Jelšah. Veličasten shod se je vršil v nedeljo, dne 19. julija tu gori. Iskreno hvaležni smo g. kanoniku dr. Vraberju za velik trud in prijaznost, ki nam jo je izkazal ob tej priliki z veleč. g. Julijem Vajdom, in drugimi blagimi gospodi vred. — Za Anino nedeljo, 26. t. m. se nam obeta redko veselje, h kateremu vabimo častilce sv. Roka od blizu in daleč. Še prav posebno pričakuje ta veličastna cerkev in prijazni hrib Sv. Roka mnogoštevilne zastopnike Marijinih družb iz domače in sosednih dekanij. Zakaj? Ljubljanska Lichtenturnska Marijina družba je napovedala za to nedeljo svoj prihod tu sem in svojo slovesno službo božjo s pridigo tu gori ob 10. uri. Pridite tedaj v obilnem številu in skazimo vrlim Ljubljancem svoje veselje ter sv. Roku in sv. Ani svoje čestitke. Bodi ta veseli sestanek tudi nekako nadomestilo za zlato mašo, ki bi jo ta dan imel obhajati tukaj 25. maja umrli kanonik Bohanec. — Različne izletnike in božjepotnike k sloviti romarski cerkvi sv. Roka pri Šmarju opozarjamo na lepo, jedrnatno pisano knjigo: »Šmarje pri Jelšah. Zgodovina in opis njegovih svetih in pridejanih 33 slik.« Dobiva se za 7 D v Cirilovi tiskarni v Mariboru in pri cerkvenem predstojništvu v Šmarju pri Jelšah. Čisti dobiček je namenjen za vzdrževanje šmarskih svetih.

P. n. županstva, ki nam niso še poravnala zneska za brošuro »Kako sestavljati in popravljati volilne imenike«, prosimo, da nam znesek 4 din. čimprej poravnajo. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Dovršeno sredstvo proti revmatizmu. Čeravno je lek Radio-Balsamica dr. Rahlejeva radi svojega brzega, lahkega in popolnega lečenja reumatizma jako dobro znan ne samo v naši državi, ampak že tudi v inozemstvu, je še vendar pri nas mnogo bolnikov, ki trpijo na tej bolezni. Daje se njim zdaj priložnost, da se lahko popolnoma ozdravijo, ker je Radio-Balsamica priznan od vseh svetovnih medicinskih veljakov kot najboljšo sredstvo proti revmatizmu, protinu in revmatičnemu otrpljenju (ishias). Zdravilo Radio-Balsamica je popolnoma neškodljivo za srce in ima tudi to prednost, da zelo hitro deluje in ne zapuša nobenih sledov ne na koži ne v organizmu. Revmatizem, ki traja že več let, se že more izlečiti z dvema do tremi steklenicami tega znamenitega leka. Za izdelavo in prodajo leka Radio-Balsamica je tvoren laboratorij Radio-Balsamica dr. Rahlejeva v Beogradu, Kosovska ulica 43. 829

Dopisi.

Slovenigradec. Gospod V. je tik »samostojnega kmeta«. Z jezikom povzdiguje kmetijski stan, kot kavalir pa ga sramoti. Uleženi kavalir! Na Dobrem dvoru so zares se-